

Znam da će me optužiti zbog oholosti, a možda i mizantropije ili ludila. Takve optužbe (koje ću pravovremeno kazniti) smiješne su. Istina je da ne izlazim iz kuće, ali je također istina da vrata (čiji je broj beskonačan) ostaju otvorena danju i noću, ljudima i životinjama. Neka uđe tko hoće. Ovdje neće zateći luksuz svojstven ženama niti sjajnu raskoš palača, već tišinu i samoću. Naći će kuću kakve nema nigdje na zemlji. (Laže onaj ko tvrdi da se u Egiptu nalazi jedna nalik ovoj.) Štaviše, moji klevetnici pretpostavljaju da u kući nema ni **jednog komada namještaja**. Druga smiješna laž je da sam ja, Asterion, zarobljenik. Moram li ponoviti da ni jedna vrata nisu zaključana i dodati da ne postoji nikakva ključaonica? Ipak, jednom, za zalaza Sunca, prolazim ulicama; i, ako se vratim prije noći, to je zbog straha koji mi ulijevaju lica gomile, bezbojna i ispružena lica, kao otvorena šaka. Sunce je već zašlo, ali tužni plač djeteta i priproste molitve gomile govore da su me prepoznali. Ljudi su molili, bježali, padali ničice, neki su se penjali na postolja stupova hrama Svjetlosti, drugi su sakupljali kamenje. Poneki su, vjerujem, tražili utočište u moru. Nije uzalud moja majka bila kraljica; ne mogu se pomiješati sa svjetinom, iako to moja skromnost želi.

Istina je da sam jedini. Ne zanima me što jedan čovjek može prenijeti drugim ljudima, kao filozof mislim da se vještinom pisma ne može ništa saopćiti. Dosadne i priproste sitničavosti nisu se udomile u mojem duhu, koji je sposoban samo za veliko; nikad nisam mogao zapamtiti razliku koja dijeli jedno slovo od drugog. Nisam osjetio blagorodnu nestrpljivost da naučim čitati. Ponekad zažalim, jer su noći i dani dugi. Naravno ne nedostaju mi zabave. Poput ovna koji nasrće, trčim kamenim hodnicima, dok ne padnem na zemlju plijenom vrtoglavice. Sakrijem se u sjenu bunara u kutu hodnika i igram se skrivača. Ima terasa sa kojih se puštam da padam, dok ne ostanem okrvavljen. U svakom se času mogu igrati kao da sam zaspao, sa zalivorenim očima i usporenim disanjem (ponekad uistinu zaspim; ponekad kad otvorim oči boja dana se promijenila). Ali, među tolikim igrama najviše volim onu o drugom Asterionu. Zamislim da mi dolazi u posjetu i da mu pokazujem kuću. Sa dubokim naklonom mu kažem: „Sada ćemo se vratiti u prethodni ugao“, ili: „Rekao sam da će ti se svidjeti kanal sa vodom“, ili: „Sad ću ti pokazati bunar koji se napunio pijeskom“, ili, pak: „Vidjet ćeš kako se račva podrum“. Ponekad pogriješim, i tada se oboje smijemo.

Ali nisam samo izmislio igru; razmišljao sam takođe i o kući. Svi se dijelovi kuće ponavljaju, svako je mjesto u njoj drugo mjesto. Ne postoji samo jedan bunar, jedno dvorište, jedna fontana, jedna zvijezda; bezbrojne su zvijezde, fontane, dvorišta, bunari. Kuća je velika kao svijet. Ipak, prisilivši se da prijedem dvorište sa bunarom i prašnjave hodnike od sivog kamena, stigoh do ulice i vidjeh hram Svjetlosti i more. Nisam razumeo, dok mi jedna noćna vizija nije otkrila da su također i mora i hramovi bezbrojni. Sve postoji mnogo puta, bezbroj puta; izgleda da samo dvije stvari na svijetu postoje jedanput: u visini sapeto Sunce; dolje, Asterion. Možda sam ja stvorio zvijezde i sunce i ovu ogromnu kuću, ali se ne sjećam.

Svakih devet godina ulazi u kuću devet ljudi, jer ih oslobađam svakog zla. Čujem njihove korake u dnu hodnika i sretno trčim im u susret. Obred traje nekoliko trenutaka. Padaju jedan za drugim, a da ne prljam ruke krvlju. Ostaju gdje su pali, a njihovi leševi pomažu da se jedan hodnik razlikuje od drugih. Ne znam tko su, ali znam da jedan među njima u času smrti proriče da će jednog dana doći moj spasitelj. Otada me samoća ne pritišće, jer znam moj spasitelj živi i da će se jednog dana uzdići iz praha. Kad bi moj sluh mogao uhvatiti sve zvukove na svijetu, čuo bih njegove korake. Da me odnese na mjesto sa manje hodnika i vrata! Kakav će biti moj spasitelj? Da li će biti bik sa ljudskim licem? Ili kao ja?

Jutarnje sunce blista na brončanom maču. Ne ostaje više ni traga od krvi. „Da li bi povjerovala, Ariana?“ rekao je Tezej. „Minotaur se skoro nije ni branio“.

Prevela
Ljerka MIFKA

Marti Mosquera Eastman

**I kraljica donese na svijetlost
sina koji se zvaše Asterion.**

(Apollodor: Biblioteka, III, 1)

ASTERI ONOVA KUĆA